Rzeszów, 15 czerwca 2020 r.

Uchwała

Komisji habilitacyjnej, powołanej 8 października 2019 roku przez Centralną Komisję do Spraw Stopni i Tytułów, na podstawie art. 18 a ust. 5 Ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. z 2017 r.,poz. 1789), w związku art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 3 lipca 2018 r. (Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, Dz. U. z 2018 r. poz.1669, zwana dalej Ustawą) w sprawie przeprowadzenia postępowania habilitacyjnego dr. Arkadiusza Lubonia w dziedzinie nauk humanistycznych w dyscyplinie literaturoznawstwo.

Komisja, działając zgodnie z w/w Ustawą, uwzględniając rozporządzenie MNiSzW z dnia 19 stycznia 2018 r. w sprawie szczegółowego trybu i warunków przeprowadzania czynności w przewodzie doktorskim, postępowaniu habilitacyjnym oraz w postępowaniu o nadanie tytułu profesora (Dz. U. z 2018 r. poz. 261), a także kryteria zawarte w Rozporządzeniu MNiSzW z dnia 1 września 2011 (Dz. U. Nr 196, poz. 1165), na posiedzeniu 15 czerwca 2020 r., w którym uczestniczyło zdalnie 7 członków Komisji, opierając się na opiniach recenzentów oraz członków Komisji, uznała, że przedstawione przez dr. Arkadiusza Lubonia osiągnięcie pod tytułem *Refrakcje znaczeniowe w teorii i praktyce przekładu literackiego wybranych polskich tłumaczy XX wieku*, na które składają się: monografia *Poza protokołem tłumacza. Refrakcje znaczeniowe w teorii i praktyce przekładu poetów kręgu „Kontynentów"* (Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2019) i cykl 11 artykułów, opublikowanych w latach 2012-2018, poświęconych kulturowym uwarunkowaniom przekładu literackiego, wraz z pozostałymi dokonaniami naukowymi uzyskanymi po otrzymaniu stopnia doktora mają charakter wskazanego w Ustawie znacznego wkładu w rozwój dyscypliny naukowej (literaturoznawstwo) oraz istotnej aktywności naukowej.

W głosowaniu jawnym (z wynikiem głosów ZA – 7, głosów PRZECIW – 0, głosów WSTRZYMUJĄCYCH SIĘ – 0) Komisja podjęła uchwałę, w której wyraża pozytywną opinię w sprawie nadania Panu dr. Arkadiuszowi Luboniowi stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk humanistycznych w dyscyplinie literaturoznawstwo.

Komisja przekazuje niniejszą uchwałę Prorektorowi ds. Kolegium Nauk Humanistycznych Uniwersytetu Rzeszowskiego, prof. dr. hab. Pawłowi Gracie.

prof. dr hab. Krzysztof Kłosiński (Uniwersytet Śląski) – przewodniczący Komisji

.....Krzysztof Kłosiński.....

dr hab. Agata Paliwoda (Uniwersytet Rzeszowski) – sekretarz Komisji

dr hab. Magdalena Heydel (Uniwersytet Jagielloński) – recenzentka

dr hab. Ewa Rajewska (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu) – recenzentka

dr hab. Janusz Pasterski (Uniwersytet Rzeszowski) – recenzent

dr hab. Łucja Biel (Uniwersytet Warszawski) – członek Komisji

prof. dr hab. Alicja Jakubowska-Ożóg (Uniwersytet Rzeszowski) – członek Komisji

Uzasadnienie uchwały Komisji habilitacyjnej z dnia 15 czerwca 2020 roku w sprawie nadania doktorowi Arkadiuszowi Luboniowi stopnia doktora habilitowanego nauk humanistycznych w dyscyplinie literaturoznawstwo

Uchwała Komisji powołanej w celu przeprowadzenia postępowania habilitacyjnego dr. Arkadiusza Lubonia została podjęta jednomyślnie, w głosowaniu jawnym. Po zapoznaniu się z dorobkiem naukowym, dydaktycznym i organizacyjnym Habilitanta recenzenci oraz członkowie Komisji uznali, że dr Arkadiusz Luboń spełnił formalne i merytoryczne warunki stawiane uczonym ubiegającym się o otrzymanie stopnia doktora habilitowanego.

Habilitant jest absolwentem Uniwersytetu Rzeszowskiego – studia polonistyczne ukończył w 2008 r. (pracę magisterską *Sztuka translatorska Stanisława Barańczaka. W kręgu poezji anglojęzycznej XIX i XX wieku* napisał pod kierunkiem prof. dr. hab. Krzysztofa Dmitruka), a w 2010 r. obronił magisterium anglistyczne (pracę dyplomową *Polish-English Self-translation in Modern Poetry: the Case Study of Stanisław Barańczak, Adam Czerniawski and Czesław Miłosz* przygotował pod opieką dr hab. Agnieszki Uberman prof. UR). Stopień doktora nauk humanistycznych w zakresie literaturoznawstwa uzyskał w 2011 r. na Wydziale Filologicznym macierzystej uczelni za rozprawę *Problemy przekładu w programach i twórczości poetów Nowej Fali*, której promotorem był prof. dr hab. Krzysztof Dmitruk. W 2011 r. dr Luboń został zatrudniony w Zakładzie Teorii i Antropologii Literatury Instytutu Filologii Polskiej Uniwersytetu Rzeszowskiego na stanowisku asystenta, od 2012 r. pracuje tam na stanowisku adiunkta.

Na dorobek naukowy dr. Lubonia składają się – oprócz monografii *Poza protokołem tłumacza. Refrakcje znaczeniowe w teorii i praktyce przekładu poetów kręgu „Kontynentów"* (Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2019), wskazanej przez Habilitanta jako osiągnięcie naukowe wraz z cyklem 11 artykułów – także: książka podoktorska *Przekraczanie obcości. Problemy przekładu w programach i twórczości poetów Nowej Fali* (Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2013), 13 artykułów publikowanych w pismach recenzowanych i monografiach (w tym 5 przed uzyskaniem stopnia doktora), a także 5 tekstów złożonych do druku (po pozytywnych recenzjach). Wszystkie te prace skupiają się wokół trzech tematów: przekładoznawstwa (ten dorobek jest najobszerniejszy, stanowi najważniejszy obszar zainteresowań Habilitanta) oraz polskiej prozy współczesnej i badań ludologicznych. Habilitant współredagował 4 monografie zbiorowe: *Pogranicza (nie tylko) Podkarpacia* oraz trzytomową serię *Literackie obrazy świata* (t. 1: *Sfera kreacji*, t. 2: *Deformacje rzeczywistości*, t. 3: *Fikcje urealnione*) – wydane przez Wydawnictwo

Uniwersytetu Rzeszowskiego w latach 2015-2019, jest też autorem 3 tłumaczeń publikacji popularnonaukowych (współtłumaczenie na język angielski książek z zakresu krajoznawstwa i kultury lokalnej) oraz 1 eseju (na polski).

Po uzyskaniu stopnia doktora Arkadiusz Luboń brał udział w 15 krajowych i międzynarodowych konferencjach naukowych, 5 współorganizował, wygłosił cykl anglojęzycznych wykładów w ramach stażowych pobytów związanych z programem Erasmus+ (na Uniwersytecie Lizbońskim i Mateja Bela w Bańskiej Bystrzycy). Sprawował funkcję promotora pomocniczego w przewodzie doktorskim, recenzował 17 prac dyplomowych. W Instytucie Filologii Polskiej macierzystego uniwersytetu oprócz pracy dydaktycznej podejmował też działania administracyjne i organizacyjne, współtworzył projekt specjalności *Kultura i ludologia* oraz *Kultura i nowe media.* Systematycznie podnosił swoje kompetencje zawodowe – obok specjalistycznych szkoleń w zakresie metod dydaktycznych ukończył kursy polskiego języka migowego oraz podyplomowe studia z nauczania języka polskiego jako obcego i zdobył uprawnienia egzaminatorskie w tym zakresie. Angażował się w popularyzację nauki i sztuki przede wszystkim w ramach prac rzeszowskiego oddziału Stowarzyszenia MultiEDU, którego był współzałożycielem, prowadził również gościnne wykłady w podkarpackich szkołach m.in. w Dębicy.

Dorobek naukowy Habilitanta został poddany gruntownej ocenie recenzentów: dr hab. Magdaleny Heydel, prof. Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, dr hab. Ewy Rajewskiej, prof. Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu i dr. hab. Janusza Pasterskiego, prof. Uniwersytetu Rzeszowskiego, wspartej opiniami członkiń Komisji: dr hab. Łucji Biel z Uniwersytetu Warszawskiego i prof. dr hab. Alicji Jakubowskiej-Ożóg z Uniwersytetu Rzeszowskiego.

Wskazane przez dr. Arkadiusza Lubonia osiągnięcie naukowe – *Refrakcje znaczeniowe w teorii i praktyce przekładu literackiego wybranych polskich tłumaczy XX wieku* obejmuje rozprawę *Poza protokołem tłumacza. Refrakcje znaczeniowe w teorii i praktyce przekładu poetów kręgu „Kontynentów"* oraz cykl 11 artykułów i rozdziałów w monografiach, opublikowanych w latach 2012-2018 i poświęconych kulturowym uwarunkowaniom przekładu literackiego.

Recenzenci pozytywnie ocenili wskazane osiągnięcie oraz pozostały dorobek Habilitanta.

Prof. M. Heydel uznała monografię *Poza protokołem tłumacza* za „cenny wkład w rozwój przekładoznawstwa w jego wymiarze poetologicznym i historycznym", bowiem „prezentuje i interpretuje stanowczo niedoczytany fragment dziejów przekładu, a także

literatury emigracyjnej, która ze swej natury jest literaturą przekładową" (s.14). „Trudno jednak nie żałować" napisała Recenzentka, że Habilitant stawiając sobie „cele historycznoliterackie", nie rozwinął „dogłębniejszej analizy" kwestii teoretycznych (refrakcja). Prof. Heydel podsunęła też pewne niewykorzystane przezeń wątki komparatystyczne (np. „eliotyzm" grupy „Kontynentów"), także te związane z wartościowaniem translacji.

Prof. E. Rajewska napisała: „To ważna książka. Nie będzie przesadą stwierdzenie, że tą monografią Arkadiusz Luboń przywraca poetów z kręgu «Kontynentów» polskiej historii przekładu" (s. 4), tym samym więc ta „bardzo dobra praca [...] stanowi istotny przyczynek do wciąż jeszcze nie napisanej historii polskiej literatury przekładowej" (s. 8). Recenzentka wskazała wątki monografii warte doprecyzowania („jak anglojęzyczna myśl przekładoznawcza oddziałuje na [...] koncepcje przekładu" omawianych poetów).

Podobną ocenę rozprawy oraz związanego z nią cyklu artykułów przedstawił także prof. J. Pasterski: „[...] osiągnięcie naukowe Arkadiusza Lubonia [...] uważam za niezwykle wartościowy wkład do badań nad problematyką przekładu literackiego, a zwłaszcza twórczością poetów z kręgu londyńskich «Kontynentów», który w istotny sposób wzbogaca naszą wiedzę nie tylko na temat tego, co mieści się „poza protokołem tłumacza", czyli refrakcji znaczeniowej w teorii i praktyce przekładu polskich poetów emigracyjnych, lecz także w szerszym zakresie – przekładoznawstwa oraz rozwoju literatury polskiej drugiej połowy XX oraz początku XXI wieku. Wszystkie te prace stanowią razem oryginalne, wielostronne, bogate faktograficznie i znakomicie napisane przykłady opracowań naukowych" (s. 10). Recenzent pytał o wybory Habilitanta (włączenia dorobku Pietrkiewicza, pominięcia Sity i Darowskiego).

Dr hab. Łucja Biel uznała w swej opinii, że przedstawiona przez Kandydata „monografia wraz z cyklem artykułów stanowi istotny i oryginalny wkład w rozwój przekładoznawstwa i wypełnia lukę w badaniach". Jej zastrzeżenia budziły: brak szerszej konkluzji w książce o grupie „Kontynenty", brak dorobku grantowego i osiągnięć międzynarodowych Habilitanta.

Prof. Alicja Jakubowska-Ożóg w swojej opinii zgodziła się z recenzentami i podkreśliła „dobry warsztat literaturoznawczy Autora" ocenianych prac.

W recenzjach i opiniach pojawiają się uwagi dotyczące lapidarności zakończenia monografii *Poza protokołem tłumacza*, a także braku dorobku grantowego Habilitanta, lokalności jego publikacji, odczytywanych jako niewykorzystanie w pełni jego własnych możliwości. Jak napisała prof. Rajewska: „Tę lokalność działalności naukowej Habilitanta uważam za pewną wadę – jestem przekonana, że talent analityczno-interpretacyjny dr. Lubonia i jego umiejętność stawiania ciekawych i ważkich pytań badawczych powinny się prezentować

na znacznie szerszej arenie". Te uwagi nie wpływają na jednoznaczność konkluzji recenzji i opinii.

Wszyscy recenzenci i członkowie Komisji w konkluzjach swoich recenzji i opinii stwierdzili, że dr Arkadiusz Luboń spełnia wymogi stawiane przed osobami ubiegającymi się o stopień doktora habilitowanego.

Komisja biorąc pod uwagę dorobek akademicki i naukowy Habilitanta, a także opinie zawarte w recenzjach i wyrażone na piśmie przez członków Komisji oraz wynik głosowania, jednomyślnie formułuje do Rady Naukowej Kolegium Nauk Humanistycznych Uniwersytetu Rzeszowskiego uchwałę zawierającą pozytywną opinię w sprawie nadania dr. Arkadiuszowi Luboniowi stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk humanistycznych w dyscyplinie literaturoznawstwo.

prof. dr hab. Krzysztof Kłosiński – przewodniczący Komisji .....Krzysztof Kłosiński

dr hab. Agata Paliwoda – sekretarz Komisji

dr hab. Magdalena Heydel – recenzentka

dr hab. Ewa Rajewska – recenzentka

dr hab. Janusz Pasterski – recenzent

dr hab. Łucja Biel – członek Komisji

prof. dr hab. Alicja Jakubowska-Ożóg – członek Komisji